

Sgrafito

Sgrafito je monumentálna technika vytvárania obrazov povrchovou úpravou omietky. Je to technika plošnej výzdoby architektúry, zviazaná s obdobím renesencie. Sgrafitová technika sa delí na základné typy: jednovrstvové sgrafito, v ktorom sa výtvarný účinok dosahuje zdršňovaním a rytím jednovrstvovej, na povrchu veľmi hladkej omietky. Drsnejšie plochy tu kontrastujú s hladkým povrchom. Tento kontrast sa zašpinením plôch vystavených poveternostným vplyvom prehlbuje. Druhým typom je dvojvrstvové sgrafito, v ktorom sa naniesie spodná jadrová omietka farebná v hmote, zvyčajne antukou alebo na hrubo rozdrveným dreveným uhlím, a vrchná biela štuková. Vrchná omietka sa pred stvrdnutím prerezáva špachtľami až na farebný podklad. Ak je poradie týchto farieb obrátené hovoríme o kontrasgrafite.

Sgrafito sa vypracovávalo podľa predlôh, ktoré sa nanášali pomocou perforovaných šablón poklepaním plátenného vrecúška s dreveným uhlím. Niekedy sa kresba rysovala ešte do mokrej vrchnej omietky, často sa používala aj rudka.

V 19. storočí sa v interiéroch používalo sadrové sgrafito. Na hrubú podkladovú vrstvu sa naniesla tenká, do vysokého lesku vyhladená vrstva sadry. Potom sa ornament vyrýval až na spodnú omietkovú vrstvu bohatou škálou šrafovaní.

Rukopis sgrafita je veľmi bohatý, lebo môže používať rozličné tvary špachtľových čepelí a rôzne hĺbky vrypov, od veľkých prerezávaných plôch až po jemné šrafovanie, pripomínajúce grafické techniky. Niektoré figurálne renesančné sgrafitá sa často blížia reliéfom.

